

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧУГУЄВО-БАБЧАНСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. директора Чугуєво-
Бабчанського лісового фахового
коледжу

Валерій СОЛОДОВНИК

02.09.2024

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ЛІСОВЕ ТА МИСЛИВСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО

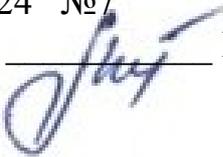
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Освітньо-професійна програма	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство

Укладач: ПЕТЛЯ В'чеслав Петрович, викладач Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу

Рецензент: ЛІТВИНОВА Надія Михайлівна, голова циклової комісії, викладач Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу

Редактор: ГРАЙВОРОНСЬКА Зоя Іванівна, методист Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу.

Програма складена на основі освітньо-професійної програми Мисливське господарство освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» спеціальності 205 Лісове господарство

Розглянуто і схвалено цикловою комісією спеціальності 205 Лісове господарство Чугуєво-Бабчанського лісового фахового коледжу
Протокол від 27. 06. 2024 №7
Голова циклової комісії Надія ЛІТВИНОВА

Погоджено методичною радою Чугуєво – Бабчанського лісового фахового коледжу
Протокол від 28. 06 .2024 №6

Пояснювальна записка

Лісове та мисливське законодавство є частиною правової системи незалежної України. Як і інші суспільні галузі, лісова та мисливська галузь регулюється значною кількістю правових актів. Постала необхідність систематизувати законодавчі акти, виділити основні, які будуть необхідні в повсякденній роботі майбутніх фахівців середньої ланки лісового та мисливського господарства.

Основні завдання курсу «Лісове та мисливське законодавство»:

- ознайомлення студентів з основною законодавчо-нормативною базою лісового та мисливського господарства;
- надання інформації щодо адміністративної, цивільно-правової, дисциплінарної, кримінальної відповідальності за проступки та злочини в галузі лісового та мисливського законодавства;
- формування практичних вмінь і навичок по складанню адміністративного протоколу, постанови, цивільно-правової відповідальності за порушення та завдання шкоди лісовому, мисливському господарству;
- формування правової свідомості, знань, умінь, навичок по охороні навколишнього природного середовища.

В результаті вивчення дисципліни «Лісове та мисливське законодавство» здобувачі освіти повинні :

Знати

- нормативно правову базу лісомисливської галузі;
- основні законодавчі акти , які регулюють господарську діяльність лісомисливської галузі;
- основні законодавчі акти які регулюють природоохоронну діяльність фахівців лісомисливської галузі;
- види покарань які передбачені чинним законодавством за порушення лісомисливського законодавства.

Вміти:

послідовно і доказово викладати правовий матеріал;

- орієнтуватися у системі права України, а також у юридичних актах, що мають безпосереднє відношення до майбутньої роботи;
- тлумачити нормативні акти та роз'яснювати зміст законів України, що належать до вивчення галузей права;
- користуватися вивченою правовою термінологією;
- застосовувати на практиці правові акти;
- користуватися кодексами та коментарями до них при розгляді конкретних правових ситуацій;
- правильно складати і оформляти документи правового характеру, рекомендованих програмою і зумовлених профілем підготовки спеціаліста;
- добирати правову літературу; складати конспекти і тези виступів з правових питань, робити правові інформації;
- застосовувати правові знання при оцінці вчинків і фактів реального життя, які мають юридичне значення;
- керуватися в реальному житті правовими знаннями і переконаннями,

А також набути:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, громадянина України.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні компетентності (СК)

СК1. Здатність застосовувати знання і уміння з лісівничих дисциплін та досліджень й практичний досвід ведення лісового та мисливського господарства у виробничій діяльності.

СК2. Здатність організовувати виконання виробничих завдань з ведення лісового та мисливського господарства.

СК11. Здатність формувати почуття відповідальності за виконану роботу.

СК12. Здатність формувати екологічне мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля.

Результати навчання (РН)

РН1. Застосовувати базові гуманітарні, природничо-наукові та професійні знання для вирішення виробничих завдань лісогосподарської галузі.

РН2. Здійснювати пошук інформації з різних джерел для використання у професійній діяльності.

РН3. Знаходити оптимальні рішення у професійній діяльності, аналізувати та впроваджувати результати лісівничих досліджень.

РН6. Застосовувати знання із економіки, законодавчих актів, нормативно - довідкових матеріалів, організаційно-управлінської документації для ефективної організації виробництва.

РН9. Вирішувати виробничі проблеми, що виникають у процесі професійної діяльності з технологічних, технічних, правових, екологічних, економічних аспектів залежно від зональних умов.

РН13. Організовувати та здійснювати виробничі процеси згідно з вимогами ергономіки та безпечних умов праці.

РН14. Спілкуватись державною та іноземною мовами, у тому числі з професійних питань.

Орієнтовний тематичний план .

Назва розділу, теми	Кількість навчальних годин			
	Всього	в тому числі		
		аудиторні		самос- тійне вивчення
		теоретичні	практичні	
1	2	3	4	5

1. Лісове та мисливське законодавство. Вступ.	4	2	-	2
2. Закон України про охорону навколишнього природного середовища	4	2	-	2
3. Лісовий кодекс України	4	2	-	2
4. Закон України про мисливське господарство та полювання	4	2	-	2
5. Закон України про тваринний світ Контрольна робота	8	4	-	4
6. Адміністративна відповідальність за порушення лісового та мисливського законодавства	12	6	-	6
7. Цивільно-правова відповідальність за порушення лісового та мисливського законодавства	12	4	4	4
8. Дисциплінарна відповідальність за порушення лісового та мисливського законодавства	4	2	-	2
9. Кримінальна відповідальність за порушення лісового та мисливського законодавства	4	2	-	2
Контрольна робота	4	4	-	-
Всього:	60	30	4	26

Зміст дисципліни

Тема 1. Лісове та мисливське законодавство України

Основні завдання дисципліни. Лісове та мисливське законодавство України в системі права. Законодавчо-нормативна база лісового та мисливського законодавства. Основні поняття лісового та мисливського законодавства.

Тема 2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»

Загальні положення. Екологічні права та обов'язки громадян. Повноваження Рад у галузі охорони навколишнього природного середовища. Регулювання використання природних ресурсів. Природні території та об'єкти, що підлягають особливій охороні. Відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища.

Тема 3. Лісовий кодекс України

Загальні положення. Право власності на ліси. Право користування лісами. Основні завдання і зміст організації лісового господарства. Функціональний поділ лісів. Використання лісових ресурсів. Охорона і захист лісів. Відповідальність за порушення лісового законодавства.

Тема 4. Закон України про мисливське господарство та полювання

Загальні положення. Полювання, право на полювання, строки, дозвільна система, заборона. Ведення мисливського господарства та користування мисливськими угіддями. Контроль за полюванням та веденням мисливського господарства. Відповідальність за порушення законодавства у галузі полювання та ведення мисливського господарства.

Тема 5. Закон України про тваринний світ.

Загальні положення. Використання об'єктів тваринного світу. Охорона тваринного світу. Контроль у галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу. Відповідальність за порушення законодавства в галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу.

5.1 Контрольна робота.

Тема 6. Адміністративна відповідальність за порушення лісового та мисливського законодавства.

6.1. Адміністративні правопорушення та стягнення за не передбачені «Кодексом України про адміністративні правопорушення», що перебувають у компетенції працівників лісового та мисливського господарства. Органи та посадові особи, які мають право розглядати справи про адміністративні правопорушення. Порядок вилучення незаконно добутої деревини, інших лісових ресурсів, об'єктів тваринного світу, знарядь і засобів незаконних дій.

6.2. Вимоги та порядок складання протоколу про адміністративні порушення в галузі лісового та мисливського законодавства. Основні реквізити, підписання протоколу, залучення свідків, доставка порушника, строки розгляду справ.

6.3. Вимоги та порядок складання постанови у справі про адміністративне правопорушення лісового і мисливського законодавства. Вимоги до змісту. Оскарження протоколів. Виконання постанов по адміністративних стягненнях.

Тема 7. Цивільно-правова відповідальність за порушення лісового та мисливського законодавства.

7.1. Законодавчі засади цивільно-правової відповідальності за порушення лісового та мисливського законодавства. Порядок і розмір відшкодування. Такси для обчислення розмірів збитку завданих лісовому та мисливському господарству внаслідок неправомірних дій юридичними та фізичними особами.

7.2. *Практична робота по обчисленню розмірів відшкодування збитків заподіяних внаслідок правопорушень лісового та мисливського законодавства.*

Студент повинен вміти: на практиці використовувати теоретичні знання по обрахуванню, визначенню розміру збитків та відшкодування заподіяних лісовому та мисливському господарствам; практично користуватися таксами по обчисленню розміру збитків та відшкодування лісовому та мисливському господарствам.

7.3. *Практична робота по складанню протоколу та постанови щодо адміністративного порушення лісового та мисливського законодавства.*

Студент повинен вміти: використовувати теоретичні знання при складанні протоколу про адміністративне порушення лісового та мисливського законодавства; використовувати теоретичні знання при складанні постанови по адміністративному порушенню із зазначення розміру збитків та відшкодування згідно цивільно-правової відповідальності

Тема 8. Дисциплінарна відповідальність за порушення лісового та мисливського законодавства передбачених кодексом України про працю.

Види, порядок накладання дисциплінарних стягнень. Порядок зняття дисциплінарних стягнень.

Тема 9. Кримінальна відповідальність за порушення лісового та мисливського законодавства.

Злочини та покарання передбачені Кримінальним кодексом України, які стосуються лісової та мисливської галузі. Особливості притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які порушили законодавство.

Норми оцінки знань

Оцінці підлягають:

- відповіді на запитання, доповнення та виправлення відповідей інших студентів, участь у бесіді та дискусії, виступ з рефератом та інформацією на правову тематику, виконання на заняттях завдань для самостійної роботи тощо;
- участь у ділових іграх;

- правильність тлумачення норм права;
- практичні навички роботи з нормативними актами (кодексами, збірниками, коментарями) при вирішенні правових ситуацій та практичні вміння при складанні окремих видів ділових документів правового характеру;
- логіка викладу навчального матеріалу (послідовність, виділення основного, доведення, висновки і узагальнення);
- використання знань, отриманих при вивченні інших дисциплін, різних джерел знань (навчальної, спеціально, науково-популярної, художньої літератури, газетних і журнальних статей, матеріалів радіо і телепередач тощо);
- вміння аналізувати явища оточуючого середовища і застосовувати правові знання для оцінки фактів, що мають юридичне значення.

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка. Рівень знань. Характеристика виконання завдань.

5 (відмінно) Високий

Студент вільно володіє навчальним матеріалом, дає повні, правильні, логічно побудовані відповіді; демонструє вміння застосовувати знання в нових ситуаціях, самостійно аналізує, аргументує, приймає обґрунтовані рішення. Усі практичні завдання та контрольні роботи виконані правильно та вчасно.

4 (добре) Достатній

Студент впевнено орієнтується у програмному матеріалі, допускає несуттєві неточності. Завдання виконані правильно, але можуть містити окремі помилки або недостатню повноту аргументації. Виявляє розуміння логіки управлінських процесів та здатність до самостійних висновків.

3 (задовільно) Середній

Студент демонструє фрагментарні знання, відповіді неповні або малоструктуровані, допускаються помилки у визначеннях, термінах або висновках. Частина практичних чи контрольних завдань виконана з помилками або невчасно. Проблеми із застосуванням теорії на практиці.

2 (незадовільно) Низький

Студент не опанував основних положень дисципліни, не здатен самостійно сформулювати відповідь або зробити елементарний аналіз. Завдання не виконані або виконані з грубими помилками. Відсутнє розуміння логіки управлінських дій у сфері лісового/мисливського господарства.

1 (дуже погано) Дуже низький
Відповідей практично немає, або вони не мають відношення до теми; студент не відвідував заняття, не виконав завдання, виявляє повну відсутність підготовки.

Література:

1. Конституція України.
2. Лісовий кодекс України.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
4. Кримінальний кодекс України.
5. Кодекс України про працю.
6. Цивільний кодекс України.
7. Закон України про охорону навколишнього природного середовища.
8. Закон України про тваринний світ.
9. Закон України про мисливське господарство та полювання.
10. Екологічне право України. Підручник А.П. Гетьман, М.В. Шульга та ін. Харків. – «Право» 2009. – 227 с.
11. Науково-практичний коментар Лісового кодексу України. Г.І. Балюк, А.П. Гетьман, Т.Г. Ковальчук та ін. за ред. Г.І. Балюк. – К. – Юрін-ком інтер. 2009. – 368 с.
12. Лісове право України. Навчальний посібник. В.В. Костицький. – Київ.: ЗАТ «Нічлава». 1999. – 164 с.
13. Адміністративна відповідальність за лісопорушення: практика застосування державною лісовою охороною України. О. Сторчоус. – Київ 2011. – 343 с.
14. Петля В.П. Лісове та мисливське законодавство: Електронний підручник законодавчо-нормативної бази - Кочеток, 2025
<https://docs.google.com/document/d/1hogdKuRRU2GCNjOKHt-jISSIo76breQ5/edit#heading=h.zcjk4fm6qaa1>
15. Петля В.П. Лісове та мисливське законодавство: Конспект лекцій
<https://docs.google.com/document/d/1u98AN5Mwg3symH2irKS0NtARy7dVFzPy/edit>